A°. 1854. N°. 206.

Opregte Vrijdagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 1 September.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

BERLIJN, 29 Augustus.

Naar luid van alhier uit Weenen ontvangene berigten van gisteren, had vorst *Gortschakoff*, de russische gezant aldaar, depeches uit Petersburg ontvangen, waarna hij een langdurig onderhoud had gehad met den oostenrijkschen minister *von Buol*. In Weenen werd verzekerd dat de inhoud dier depeches in verband stond met de bekende grondslagen ter weder-aanknooping der diplomatieke onderhandelingen, en de russische Regering daarin had verklaard, dat zij die grondslagen niet kon aannemen, doch niettemin gezind bleef om, naar aanleiding van dezelve, te onderhandelen. Van de zijde der genoemde Regering zou zijn aangedrongen op eene meer duidelijke toelichting der vier voorstellen. Rusland zou echter vóór alles verlangen, dat, door de bemiddelende tusschenkomst van Oostenrijk, alle militaire operatien tegen Rusland werden geschorst en een wapenstilstand gesloten.

In Weenen wilde men weten, dat de oostenrijksche Regering had besloten om vooreerst geene meerdere troepen te zenden naar de zijde der russische grenzen. Het bezetten der Donau-vorstendommen zou echter voortgang hebben, en van den kant der oostenrijksche bewindslieden zou uitdrukkelijk zijn te kennen gegeven, dat de geheele ontruiming van Wallachije en Moldavie door de russische troepen welligt het beste middel zou zijn om het wederaanknoopen der onderhandelingen te bewerken.

Uit Weenen wordt gemeld, dat reeds voor 470 millioenen in de nieuwe leening was ingeteekend, en dat denkelijk nog voor het einde dezer maand de inschrijvingen een bedrag van 500 millioenen zouden bereiken.

— Volgens een der voornaamste alhier uitkomende dagbladen, werd te Rome weder meer dan vroeger een geest van vijandigheid tegen de fransche troepen bespeurd. Bij de viering van het Napoleons-feest was een blijkbaar uit kwaadwilligheid te zwak gebouwd orchest, voor de fransche militaire muziek bestemd, met een groot aantal zich daarop bevindende manschappen ingevallen. De bouwmeester was door de Franschen tot eene boete van 2000 fr. veroordeeld. Het voor de Franschen bestemde en goed voorziene hooi- en stroo-magazijn aldaar ter stede was geheel verbrand.

VAN DEN RIJN, 30 Augustus.

Berigten, alhier met den telegraaf uit Konstantinopel ontvangen en loopende tot 21 Augustus, houden in, dat het door den Bey van Tunis gezondene contingent te Beïkos was aangekomen, mitsgaders eenige compagnien engelsche jagers. — *Saïd-bassa* was in de turksche hoofdstad met groote onderscheiding ontvangen. — Destijds was men daar nog steeds zonder berigten aangaande het tijdstip, waarop de expeditie naar de Krim zou vertrekken. De cholera had nog geenszins opgehouden, en naar het scheen, hadden laatstelijk bij Varna zware stormen gewoed.

PARIJS, 29 Augustus.

De Keizer is gisteren avond uit het zuiden des lands alhier teruggekomen. Heden ochtend is Z. M. reeds vroegtijdig uitgegaan, ten einde, vergezeld door den minister *Fould*, de werkzaamheden aan het paleis van de Louvre in oogenschouw te nemen. Daarna heeft Z. M. den raad der ministers bijgewoond.

Men zegt, dat de Keizer met eenig ongeduld het berigt te gemoet ziet van het vertrek der expeditie naar de Krim.

— Uit het Oosten heeft men niets naders vernomen. De stemming is weder zeer oorlogzuchtig. — Het officiële russische dagblad behelst thans een zeer uitvoerig legerberigt van prins *Bebutoff*, aangaande den bij Kars geleverden veldslag, bij welke gelegenheid de zegen aan de zijde der Russen is verbleven. In dat verslag zwaait de russische bevelhebber grooten lof toe aan de Turken, en verklaart hij, dat door hen zeer veel moed is betoond en een tegenstand geboden, krachtiger dan de oudste russische soldaten ooit van hunnen kant hebben ondervonden. Niet minder dan 140 stukken geschut zijn van weerskanten in 't veld gebragt. Het verlies der Turken is nog niet bekend, doch moet zeer groot zijn, als men nagaat, dat meer dan 2000 turksche lijken op het slagveld zijn gevonden. Volgens het bulletin van prins *Bebutoff*, heeft het russische leger verloren 4 hoofd-officieren, 17 officieren van lageren rang en 568 soldaten aan dooden, en aan gekwetsten één generaal, 9 hoofd-officieren, 29 lagere officieren en 1831 soldaten. De Keizer van Rusland heeft prins *Bebutoff*, ter zake der behaalde overwinning, de ridderorde van St. Andreas verleend

— De berigten uit Madrid luiden gunstiger. Uit dezelve blijkt, dat er laatstelijk eenige meerdere overeenstemming werd waargenomen tusschen de ministers, vooral ook ten aanzien van het vraagstuk betreffende de handhaving van den Constitutionelen Troon. Inmiddels bleef de maarschalk *Espartero* steeds voorzitter van eene democratische kiezers-vereeniging, die den geregelden voortgang van het regeringswerk zeer kon belemmeren.

Volgens het officiële spaansche dagblad, is de toestand der spaansche geldmiddelen zeer ongunstig, en moet het tekort op niet minder worden begroot dan op eene som, gelijkstaande met 200 millioenen fr. In eene bijeenkomst van spaansche kapitalisten, onder het voorzitterschap van *Espartero*, hebben dezen zich bereid verklaard, om aan de Regering een bedrag van 36 millioenen realen voorteschieten. — Niettegenstaande deze som betrekkelijk zeer gering is, wordt aan het gebeurde een groot gewigt gehecht, omdat hetzelve als een blijk kan worden beschouwd, dat het vertrouwen in de spaansche hoofdstad begint te herleven.

LONDEN, 29 Augustus ('s avonds).

De aandacht blijft hier steeds zeer gevestigd op de beraamde expeditie naar de Krim. Dagelijks worden, ten aanzien van deze belangrijke onderneming, de meest uiteenloopende geruchten verspreid. Zooveel is zeker, dat de expeditie bij herhaling is uitgesteld; doch niemand twijfelt er aan, of dezelve zal ten laatste stellig voortgang hebben. Volgens een der voornaamste hier uitkomende dagbladen, moet het uitstel worden toegeschreven, vooreerst aan het late tijdstip, waarop de oostenrijksche Regering is overgegaan tot het zenden van hare troepen naar Wallachije, en verder aan de cholera en aan den te Varna uitgebroken brand.

Naar luid van dat blad, zal het expeditionaire leger 80,000 man tellen, te weten 40,000 Franschen, 20,000 Engelschen en 20,000 Turken, en wordt onder de turksche troepen eene meer dan gewone geestdrift bespeurd. Op den 13den Augustus zijn 3000 Turken te Konstantinopel ingescheept aan boord van de fransche fregatten *Ulloa*, *Lavoisier*, *Pomone*, *Euménide*, *Mouette* en *Dauphin*. Deze zijn de eerste ottomanische troepen, welke zijn aangewezen, om aan de expeditie deel te nemen. Den volgenden dag zijn weder 3000 Turken overgegaan aan boord van de schepen *Napoleon*, *Charlemagne Mogador*, *Tisiphone* en *Megère*. Al deze manschappen waren met den besten geest bezield en zouden worden gesteld onder de onmiddelijke bevelen van *Soliman-bassa*, die, naar men meldt, een hoofd-officier is van groote verdiensten en de fransche taal zeer goed spreekt.

De *Times* behelst een telegrafisch berigt uit Weenen, van gisteren 28 Augustus, inhoudende, dat in die hoofdstad spraak was van eene uitbreiding der in April jl. tot stand gebragte oostenrijksch-pruissische conventie. Bij die conventie zou een artikel worden gevoegd, de strekking hebbende, om de staatkundige verhouding van Pruissen tot Engeland, Frankrijk en Oostenrijk op eenen beteren voet te regelen.

Hetzelfde dagblad verzekert, naar luid der laatste uit de Levant ontvangene berigten, dat tusschen de fransche bevelhebbers, den maarschalk *de St. Arnaud* en den generaal *Canrobert*, eene ernstige verdeeldheid is ontstaan.

Uit Nyborg wordt, van 28 Augustus, gemeld, dat de engelsche vlootvoogd *Grey* dien dag met drie stoomschepen de Belt was doorgestevend. Aan boord dier schepen bevonden zich russische soldaten, die te Bomarsund gevangen zijn genomen.

— De *Times* verklaart bepaaldelijk, dat men aan de op het vasteland van Europa in omloop gebragte vredelievende geruchten niet het minste geloof moet slaan; — dat die geruchten hunnen oorsprong verschuldigd zijn aan de allerwegen in 't geheim werkzaam zijnde russische agenten; — dat de verbondene mogendheden niet noodeloos zijn overgegaan tot de opoffering van kostbaar burgerbloed en groote geldsommen, maar materiële waarborgen moeten erlangen, ten einde Rusland te noodzaken tot het nakomen der te sluiten verbindtenissen; — eindelijk, dat Frankrijk en Engeland niet zullen afzien van de door hen ontworpene groote militaire operatien, waarvoor zij strijdkrachten hebben vereenigd, zoo te land als ter zee, waarvan de geschiedenis geene voorbeelden heeft opgeleverd; ook dan niet, al mogt Rusland zich bereid verklaren om sommige aan hetzelve gerigte voorstellen aantenemen.

's GRAVENHAGE, 30 Augustus.

In het verslag der commissie van rapporteurs van de Eerste-Kamer, betrekkelijk het ontwerp van wet tot vaststelling van het Reglement op het beleid der Regering in Nederl. Indie, wordt in 't algemeen omtrent dat ontwerp verklaard, dat de in de Afdeelingen van die Kamer daarover medegedeelde beschouwingen voornamelijk hierop nederkwamen, dat men, zonder geacht te willen worden ieder ondergeschikt punt bepaaldelijk goed te keuren, nogtans met het stelsel en de hoofdgrondslagen dezer wet zeer wel genoegen kon nemen en daarom ook die verbetering, waarvoor het reglement alsnog vatbaar scheen te zijn, over het hoofd wilde zien, opdat het zoo gewigtig onderwerp, waarvan de wettelijke regeling door de Grondwet wordt geboden, niet langer in het onzekere worde gelaten. Immers de laatste halve eeuw is getuige geweest van zoovele verschillende inzigten omtrent het beheer van Neêrl. Indie, dat eene definitive regeling der zaak onmisbaar schijnt te zijn, zoowel tot verzekering van de voordeelen, die het bezit der kolonie aan het moederland in de laatste twintig jaren heeft opgeleverd, als ter bevordering van de welvaart en de zedelijke ontwikkeling der inboorlingen. Men was vrij algemeen overtuigd, dat Java niet kan behandeld worden als een europeesch land, omdat de maatschappelijke toestand in Indie niet rijp is voor de toepassing van vele beginselen, die in Europa een wettig bestaan hebben verkregen en eene nuttige werking kunnen uitoefenen, doch waarvan de strekking voor het nederlandsch gezag in Indie met niet ligt te achten gevaren gepaard zoude gaan. Men kon het daarom ook goedkeuren, dat aan den gouverneur-generaal eene aanzienlijke mate van gezag is overgelaten, getemperd door de bepaling eener niet alleen strafregtelijke verantwoordelijkheid, volgens art. 159 der Grondwet, maar ook van die algemeene verantwoordelijkheid aan den Koning met opzigt tot de uitoefening van zijne waardigheid, die, in verband met andere waarborgen bij dit reglement vastgesteld, het misbruik der magt van dien hoogen staatsambtenaar kan verhoeden. Daarbij werd de wenschelijkheid te kennen gegeven en beaamd, dat dit hoog gezag iets langer in handen mogt blijven van elken tijdelijken titularis, dan zulks in den regel tot dusver het geval geweest is; ofschoon men zich niet ontveinsde, dat, vermits de verwezenlijking van dien wensch afhankelijk blijft van de personen die achtereenvolgens met dit gezag bekleed worden, zoodanig beginsel in de toepassing aan niet weinig bezwaren onderhevig moet worden geacht.

Onderscheidene leden hebben niet onopgemerkt gelaten, dat in deze voordragt geene bepalingen omtrent het beheer der *indische geldmiddelen* voorkomen. Volgens hen wordt de regeling der wijze van beheer en verantwoording dier geldmiddelen door de Grondwet niet minder gebiedend voorgeschreven dan die van het beleid der koloniale regering. Zij hadden dus niet ongaarne gezien, dat in dit reglement ook financiële bepalingen waren voorgesteld. De meeste leden konden evenwel de reden van het gemis dier voorschriften, naar aanleiding van vroegere overwegingen omtrent dit punt in de Tweede-Kamer voorgevallen, billijken.

Over 't algemeen heeft men zijne tevredenheid uitgedrukt, dat deze voordragt de strekking heeft om langzamerhand en met voorzigtige schreden de ontwikkeling van de vrije teelt tegenover het cultuurstelsel, en van den vrijen arbeid tegenover bezwarende persoonlijke diensten te bevorderen. De noodzakelijkheid, om Indie ten behoeve van het moederland productief te houden, werd op den voorgrond gesteld. Men wenschte evenwel de weldaden der beschaving aan den Javaan niet te onthouden. Dat de gelegenheid daartoe bij dit reglement niet is afgesneden, en dat zoowel het openbaar als bijzonder onderwijs bij het VIIIste hoofdstuk is ter harte genomen, vond bij vele leden goedkeuring. Men meende, dat de zedelijke en materiële toestand der inboorlingen over 't algemeen niet achteruitgegaan is, en dat er feiten zijn, die zelfs zekeren vooruitgang schijnen aan te wijzen, bijv. de meerdere consumtie van katoenen lijnwaden enz. Dat er echter ter bevordering van de materiële welvaart der ingezetenen van Indie nog veel te doen overblijft, werd door de hier bedoelde leden geenszins ontkend, terwijl zij in dit opzigt inzonderheid op twee punten de aandacht vestigden, namelijk op den aanleg van waterwerken en op de bevordering der middelen van communicatie in de binnenlanden, die tot ontwikkeling van nijverheid en welstand allezins wenschelijk werd geacht.

Ten aanzien van de bedenkingen, die omtrent eenige artikelen van het ontwerp gerezen zijn, wordt voorts in het verslag o. a. gezegd, dat de inhoud van art. 110 aan sommige leden niet boven alle bedenking verheven is toegeschenen. Zij betreurden de losbandigheid der drukpers in Nederland, en vreesden, dat eene onbeperkte verspreiding van al wat hier te lande gedrukt wordt, in Indie nog zooveel erger gevolgen zou te weeg brengen. Daarom gaven zij den wensch te kennen, dat de regels, welke, volgens de tweede zinsnede, bij algemeene verordening zullen worden gesteld, het gevreesde kwaad eenigzins zullen temperen, waartoe het hun onmisbaar scheen, dat de verantwoordelijkheid, die bij zoodanige verordening zal worden geregeld, inzonderheid drukken moge op degenen, die in Indie zich met het verspreiden van in Nederland gedrukte stukken bezighouden.

In éene afdeeling is de inlassching van het geheel nieuw art. 115 ongunstig beoordeeld. Het zijdelings beslissen bij dit reglement van een zoo belangrijk beginsel, als dat der emancipatie, werd gevaarlijk geacht, en te meer ontijdig, omdat nog onlangs aan eene Staatscommissie de taak is opgedragen, om ten aanzien van alles wat den toestand der slaven betreft, de Regering voor te lichten; welke commissie, ofschoon ijverig werkzaam, omtrent dit aangelegen punt nog geen advies heeft kunnen geven. — Zonder zich alsnog omtrent de emancipatie te kunnen of te willen verklaren, meende men, dat eene zoo moeijelijke questie, waarvan de beslissing in velerlei opzigten hoogst gewigtige, maar voor alsnog onzekere gevolgen zal hebben, niet eenzijdig voor Oost-Indie had moeten worden uitgemaakt. Meer stelselmatig zoude gehandeld zijn, wanneer men de emancipatie-questie, die in zoo naauw verband staat met het bestaan der slavernij in de beide wereld-deelen, te gelijker tijd voor West- en Oost-Indie in overweging en behandeling had genomen.

In de memorie van antwoord heeft de Regering o. a. de verzekering gegeven, dat de aanbieding van de wet tot regeling van de wijze van beheer en verantwoording der koloniale geldmiddelen ter uitvoering van de laatste al. van art. 60 der Grwt. zoo veel mogelijk bespoedigd zal worden. — dat het geheel met de bedoelingen der Regering strookt, dat aan de inlandsche bevolking de weldaden der beschaving niet zullen worden onthouden; — dat zij niet zal tegenspreken, dat voor de materiële welvaart der ingezetenen van Ned. Indie nog veel te doen overblijft; maar dat daarvoor reeds veel gedaan is en nog gedaan wordt, zoo als blijkt uit de jaarlijksche algemeene verslagen wegens het beheer en den toestand van Ned. Indie; — dat zij overigens gaarne de verzekering geeft, dat dit onderwerp hare aandacht voortdurend in hooge mate zal gaande houden; — dat zij, met opzigt tot de bezwaartiging der belangen van hen, die betrokken zijn bij de in het ontwerp gebragte bepaling betreffende de emancipatie der slaven, gaarne de verzekering herhaalt, dat, voor zoo veel van haar afhangt, de zaak zoo spoedig en zoo goed mogelijk geregeld zal worden; dat zij voornemens is, het punt van eene vergoeding aan de eigenaars van slaven naar billijkheid te regelen.

's GRAVENHAGE, 31 Augustus.

In hare bijeenkomst van heden heeft de Eerste-Kamer beraadslaagd over het ontwerp van wet, strekkende tot vaststelling van het Regerings-reglement voor Nederl. Indie.

De heer *v. Rijckevorsel* verklaart, dat het ontwerp over 't algemeen een gunstigen indruk op hem gemaakt heeft: het sluit niet alleen verbetering en ontwikkeling niet uit, maar baant integendeel den weg daartoe. Alles zal echter afhangen van den geest, waarmede de doode letter van het Reglement bezield zal worden. Met genoegen heeft hij gezien, dat omtrent godsdienst en onderwijs verbeteringen zijn vastgesteld. Behalve op zedelijk, valt ook op materieel terrein nog veel te doen, en zijn er behoeften, die dringend voorziening vereischen; hij wijst o. a. op de verbetering der middelen van gemeenschap, en op de vermeerdering der waterwerken. Ten aanzien van het cultuur-stelsel doet hij opmerken, dat Java zonder dit stelsel nooit die belangrijkheid zou hebben verkregen, die het nu heeft; dat hetzelve tevens dienstbaar is geweest aan de ontwikkeling van de arbeidzaamheid der Javanen. Art. 110 (betrekkelijk de drukpers) acht hij een verstandigen middenweg; hij hoopt, dat de Regering bij de toepassing met gematigdheid en zonder overdrijving te werk zal gaan.

De heer *Insinger* keurt de meeste hoofdbepalingen dezer voordragt goed; over ondergeschikte punten kan hij heenstappen. Hij meent echter, dat de Tweede-Kamer te ver gegaan is in het gebruik maken van haar regt van amendement ten aanzien van art. 115, betrekkelijk de afschaffing der slavernij; dat wij nopens dit vraagstuk een overmatig ongeduld

betoond heeft, 't welk te minder noodig was, omdat de minister bij verschillende gelegenheden zich voor emancipatie verklaard had, en ook omdat eene staats-commissie belast was met het onderzoek dezer zaak. Hij treedt voorts in beschouwingen over de vroegere en latere pogingen tot emancipatie; en over den ongunstigen uitslag waarmede die elders bekroond zijn; over de weinig merkbare verbetering van den toestand der geëmancipeerden zelven; over den invloed, dien de aanneming van het beginsel van afschaffing op den toestand van West-Indie zal hebben; over het geheel onbeslist gebleven punt der geldmiddelen, die voor de emancipatie gevorderd zullen worden. Hij betreurt het aannemen van het amendement, betreffende deze belangrijke aangelegenheid, maar vindt geene vrijheid om dáárom het geheele ontwerp aftekeuren. Hij wenscht, dat de minister eene rondborstige verklaring omtrent de bedoelingen der Regering zal afleggen, tot geruststelling van het publiek.

De heer *van Dam* kan zich over het algemeen met de door den heer *v. Rijckevorssel* ontwikkelde gevoelens omtrent het onderhavige ontwerp vereenigen; maar hij acht het noodig, bij één punt eene andere meening te openbaren. Ofschoon steeds een ijverig voorstander van de vrijheid van drukpers, beschouwt hij art. 110 van het Reg. Regl. voor Ned. Indie, zooals dat nu luidt, als eene rampzalige bepaling. In Nederland kan men het goede van het slechte onderscheiden. Uit de veelvuldige schriften en schandschriften van de zoogenaamde vrienden der Javanen kunnen wij aannemen of verwerpen wat wij willen; maar in Indie zal de toelating van al hetgeen in Nederland gedrukt wordt groote onheilen kunnen te weeg brengen. Van daar, dat hij wenscht dat bij de algemeene verordening, welke regels zal stellen omtrent de toelating, strenge maatregelen zullen genomen worden op de verspreiding, en dat de verantwoordelijkheid drukken zal op de verspreiders in Indie zelf: dit wenscht hij in 't belang van Java zelf en van het vaderland. — Aan den anderen kant kan de spreker zich niet vereenigen met de bedenkingen van den heer *Insinger* aangaande de emancipatie der slaven. In plaats van ontijdig, acht hij het meer dan tijd, dat het beginsel van de afschaffing eindelijk in eene nederlandsche wet werd opgenomen.

De heer *v. Beeck Vollenhoven* kan zich in 't algemeen met het Reglement vereenigen, maar keurt de daarin opgenomene bepaling omtrent de afschaffing der slavernij af. De vorige spreker had gezegd, dat hij de gevolgen van de aangenomene bepaling, vooral met het oog op West-Indie, niet beoordeelen kon, en niettemin den maatregel goedkeurde; maar nu moet hij vragen, of niet, waar het zulke groote belangen geldt, de gevolgen moeten kunnen worden overzien. Als dit niet het geval is, kan men aannemen, dat de vaststelling van het beginsel ontijdig is. De loop der omstandigheden zal nu van zelf medebrengen, dat men ook voor West-Indie tot de afschaffing zal besluiten, en, afgescheiden nog van de schadevergoeding, zal zoodanige afschaffing van onberekenbaren invloed zijn op den toestand der west-indische bezittingen. Hij verlangt derhalve eene verklaring van de Regering, dat in het reglement voor West-Indie de zaak met voorzigtigheid zal worden behandeld, en dat men tevens de midde en en de gevolgen zich goed voor oogen zal stellen.

De heer *v. d. Oudermeulen* vindt in het ontwerp eenige minder goede bepalingen, vooral het art. omtrent de drukpers; maar het goede overtreft het min goede; daarom zal hij de voordragt aannemen.

De heer *van Swinderen* moet het ontwerp afkeuren om twee hoofdbezwaren, 1° het gemis eener wet tot regeling der koloniale geldmiddelen, zonder welke hij een Reglement op het beleid der regering ontijdig acht; 2° de voortdurende verwijzing in dit Reglement naar algemeene verordeningen, als toekomstige regelende magt.

Daarna heeft Z. Exc. de *minister van Kolonien* het woord gevoerd, en o. a. verklaard, dat bij hem de overtuiging vast staat, dat bij de emancipatie, zoo wel in Oost-, als in West-Indie, de billijke aanspraken en regten der bezitters van slaven niet ust hit oog verloren zullen worden. Hij stemt volkomen toe, dat met betrekking tot Weet-Indie beleid en voorzigtigheid in groote mate betracht zullen moeten worden.

Vervolgens is het ontwerp aangenomen, met 31 tegen 1 st. (van den heer *van Swinderen*).

De bijeenkomst is daarop gesloten.

— Z. M. heeft, bij besluit van 28 Aug., benoemd: bij het 5de reg. inf. tot 1sten luit., den 2den luit. *H. Pilger*; bij het 7de reg. inf. tot 1sten luit., den 2den luit. *W. Zahn*, van het 8ste reg.; bij het 8ste reg. inf, tot kapitein 3de kl., den 1sten luit. *J. D. Gillet*, van het 2de reg.

— De leden der Synode hebben, ter eere van den minister voor de Zaken der Herv. Eeredienst, in het hôtel *de Oude Doelen*, een prachtig souper gegeven, waarbij ook andere voorname personen tegenwoordig waren.

HAARLEM, 31 Augustus.

In de gisteren gehoudene zitting van den Gemeente-raad hebben, nadat de notulen der vorige zitting waren goedgekeurd, Burgemeester en Wethouders de begrooting voor 1855 overgelegd, met de daarbij behoorende memorie van toelichting. Deze stukken zijn in handen gesteld der fin. commissie en ter secretarie ter inzage van het publiek nedergelegd.

Is gelezen eene missive van Ged. Staten, ten geleide van een schrijven van den minister van Binn. Zaken, waaruit blijkt, dat Z. Exc. van oordeel is, dat het tarief der schutgelden der Overtoomsche schutsluis te hoog is opgevoerd en in overeenstemming dient te worden gebragt met de aangenomene beginselen omtrent de heffing van belastingen voor het gebruik van openbare werken; — dat de kosten van onderhoud der schoeijing gevoegelijk zouden kunnen worden te zamen getrokken bij de kosten van onderhoud en beheer der sluis, om te komen tot een billijken maatstaf voor de heffing der schutgelden; — dat de uitkeering van 1/3 der schutgelden aan Haarlem en aan Rijnland behoort optehouden, als op geen billijken grond steunende, en dat de hooge opbrengst der schutgelden gedurende den loopenden pachttijd, billijkerwijze voor een gedeelte zou kunnen worden aangewend tot herstel der schoeijing langs de Overtoomsche-vaart. Ged. Staten verlangen de beschouwingen van B. en Weth. deswegens te vernemen, en vermits de gemeente Haarlem, ingeval het voorstel van den minister doorgaat, eene belangrijke inkomst van *f* 4000 's jaars zal missen, — stelt de voorzitter voor, om deze stukken te stellen in handen der regtsgeleerde commissie, ten einde den Raad voor te lichten, welk antwoord aan Ged. Staten dient te worden gegeven. — Dienovereenkomstig is beslo ten.

B. en Weth. hebben voorgesteld om de gelden, afkomstig van den verkoop van stadsgronden, te doen strekken tot aflossing van stads-schuld, en het daardoor geleverde bedrag met *f* 2000 uit de gemeentekas te verhoogen, ten einde daarmede, bij vrijwilligen afstand, intekoopen *f* 20,000 2½ pct. schuldbrieven, tegen 63 %, onder dezelfde bepalingen, als zulks in het voorgaande jaar heeft plaats gehad. — Dit voorstel, 't welk geen bezwaar heeft ontmoet bij de commissie van financien, is, zonder hoofdelijke stemming, aangenomen.

Op voorstel van B. en Weth., besluit de Raad tot het doen maken van zeilen op de nieuwe zaad- en graanmarkt, ten einde de tentoongestelde monsters tegen den regen te beveiligen. Daarvoor wordt eene som van *f* 200 beschikbaar gesteld. — Voorts is besloten, om de Zomervaart, in overeenkomst met het gemeentebestuur van Haarlemmerliede, uit te diepen; waarvan de kosten dezerzijds op *f* 450 zijn begroot.

B. en Weth. leggen over een voorstel, tot het instellen van een algemeen Burgerlijk Armbestuur, met de daarvoor door hen ontworpene verordening. Dit voorstel wordt aangehouden tot eene volgende vergadering, en ter visie gelegd.

Een rekest van *J. Koning jr.*, broodbakker te Zandvoort, verzoekende, dat aan koopers van graan op de markt alhier gelegenheid worde gegeven om hun graan in de Waag kosteloos of tegen geringe betaling te doen wegen, wordt in handen gesteld der Kamer van Koophandel.

Een voorstel der Plaatselijke Schoolcommissie, tot verhoogen der tractementen van eenige ondermeesters op de stads scholen, wordt in handen gesteld der fin. commissie.

Overeenkomstig art. 50 der Gemeente-wet, is daarop overgegaan tot de herstemming over het al of niet behouden der graanmarkt op de Oude Gracht, waarover de stemmen in eene vorige vergadering hebben gestaakt. Met 11 tegen 5 stemmen wordt besloten om die markt opteheffen.

Overeenkomstig de voorstellen der fin. commissie, wordt afgewezen het verzoek van regenten van het r. kath. wees- en armhuis, om hun geheel nadeelig saldo over 1853 uit de gemeentekas te dekken, en gehandhaafd het vroegere besluit, waarbij te dien einde aan hen *f* 1700 is toegekend; — goedgekeurd de rekening en verantwoording over 1853 der Amsterdamsche en Leidsche trekvaarten; — mitsgaders de rekening der schutterij en der gemeente over 1853.

Twee rapporten dier commissie, het eene betreffende den eigendom van zekeren grond, grenzende aan het erf *Evelein-Korstenbroek*, en het andere omtrent eene aan den controleur der stedelijke accijnsen te verleenen jaarlijksche gratificatie voor buitengewone werkzaamheden, worden ter visie der leden nedergelegd.

De heer *Fiers Smeding* legt, namens de commissie, bestaande uit hem en de heeren *Dyserinck* en *Joekes*, een rapport over omtrent de verbetering der wegen van den Haarlemmer-meerpolder naar deze stad. Dit rapport wordt, wegens zijne uitgebreidheid, niet voorgelezen, maar, ter visie van de leden en belanghebbenden uit het publiek, ter secretarie nedergelegd.

Hierna is, op verzoek der regtsgeleerde commissie, de vergadering eenigen tijd met geslotene deuren gehouden. De genoemde commissie heeft zulks verlangd, ten einde overtegaan tot het uitbrengen van twee rapporten, het eene betreffende de uitwatering in de Singels der fabriek van de heeren *Prévinaire & C°.*, en het andere betreffende de uitkeering der borgtogten aan de ontslagen ambtenaren der Stads Bank-vanleening.

Na het weder-openen der vergadering, zijn door den heer *Brink* twee voorstellen gedaan, te weten: 1° dat de huurders van stads-gronden, erven enz., voor een onbepaalden tijd afgestaan, zullen worden aangeschreven, dat zij, acht dagen na gedane aanzegging, zich schriftelijk zullen hebben aantemelden, voor 't geval dat zij die gronden of erven op nader te regelen voorwaarden op nieuw in huur of koop verlangen te behouden; zullende in een tegenovergesteld geval over die eigendommen in het belang der gemeente worden beschikt; — en 2° dat zal worden ingetrokken de beschikking, waarbij eenige woningen, zijnde stedelijk eigendom, buiten het hoofdgebouw van het Oudemannenhuis gelegen en niet voor bewoning van bejaarde manspersonen bestemd, ter beschikking van regenten van het Oudemannenhuis zijn gesteld; — dat die woningen weder onder het beheer van het stedelijk bestuur gebragt zullen worden, met de baten en schaden; — dat de regenten, ingevolge art. 148 der Gemeente-wet, over 1853 de rekening, en over 1855 de begrooting ter goedkeuring aan den Raad zullen inzenden; — dat, zoo noodig, de aan dit gesticht te verleenen geldelijke toelage op de stedelijke begrooting zal worden gebragt en uit de stedelijke kas verstrekt, en dat voorloopig geene bejaarde mannen aldaar zullen worden opgenomen, tot dat de reglementaire bepalingen daaromtrent zullen zijn herzien en vastgesteld. — De Raad heeft besloten om deze voorstellen in overweging te nemen.

Daarna is de vergadering gescheiden.

HAARLEM, 31 Augustus.

Telegr. berigten uit Parijs van heden melden, dat de admiraal *Parceval* tot grootkruis van het Legioen van Eer benoemd is, en dat de heer *Olozaga* zijne geloofsbrieven als spaansch gezant heeft aangeboden.

Volgens een der Weener bladen, heeft de russische generaal *Gortschakoff* den 25sten dezer zijn hoofdkwartier te Berlad gevestigd.

In berigten uit Konstantinopel van 21 Aug. wordt gemeld, dat de expeditie naar de Krim op nieuw uitgesteld was. Men begrootte daar het getal der aan de cholera overleden Franschen op 15000.

Uit Berlijn meldt de telegraaf, dat de russische generaal *v. Benckendorff* een verzoenend, maar ontwijkend antwoord van den Keizer overbrengt; daarin werden opheldering gevraagd nopens den zin der verlangde waarborgen.

Burgemeester en wethouders van Breda hebben aangekondigd, dat zich enkele gevallen van cholera in die stad hebben voorgedaan, en dientengevolge de ingezetenen aangespoord tot het zindelijk houden van huizen, riolen, straten, enz.: onthouding van onrijp ooft, bedorven vleesch en visch, het onmatig gebruik van vruchten, groenten, sterke en verkoelende dranken; tot het gebruiken van warme kleeding en zoo veel mogelijk goed vleesch, en het kalken en zuiveren der huizen, waarin lijders zijn bezweken, door de guiton-morveausche berooking.

— In de laatste week zijn in Vriesland 19 runderen afgemaakt, ter zake van de longziekte. Totaal 11.410.

— De *Amst. Cour.* meldt, dat de instuctie der zaak van *J. H. Kämper* is afgeloopen, en dat de arr. regtbank, in raadkamer, hem ten criminele beeft verwezen.

SCHEEPSTIJDINGEN.

Amsterdam, 31 Augustus. Den 30sten dezer in Texel binnengekomen: *Kingfisher*, Murch, Havana; *Wave*, Cummings, Londen; *Stad Almelo*, Pluym, Dundee; *Hendrika*, Nieboer, *Agatha*, Valom, beide van Hull; *Aurora*, Vaalman, Archangel; *Freya*, Schlyter en *Familien*, Halstensen, beide van Drammen; en uitgezeild: de stoomb. *Harlingen* en *Magnet*, beide naar Londen; *Soeblomsten*, Petersen, *Jenny*, Andreassen en *Fem Söstre*, Knudsen, alle 3 naar Drammee· Wind w. z. w.

Den 30sten dezer in Helvoet binnengekomen: *Loterij*, Schoute, Archangel. Gisteren nog: *Anna Elisabeth*, Schuur, Archangel; en uitgezeild: *Mindet*, Rode, Bordeaux; de stoomb. *Lord John Russell* en *Echo*, Kuiper, beide naar Londen; *Sieke van der West*, Steen, Kirkaldy; *Danntless*, Walkington, *London Packet*, Warren, *Reinzie*, Ridley, *Raven*, Hawks, *Guglielmo Routh*, Cafiero, alle 5 naar Newcastle; *Luna*, Alderson en *Samuel and Sara*, Robinson, beide naar Sunderland; *Adriana*, Stoorvogel, Bergen.

Den 28sten dezer van Brouwershaven vertrokken: *Argo*, Huysers, Rotterdam naar Batavia; 29 dito *Bezoekie*, Schaap, dito naar dito.

Den 17den Junij te Valparaiso binnengekomen: *Isis*, Giesse, San Francisco.

Den 4den dezer van Havana uitgeklaard: *Anna Maria*, Zuiderduin, Amsterdam.

Den 13den dezer te Newjork binnengekomen: *Dolfijn*, Dobbinga, Queenstown.

Den 16den dezer te Konstantinopel binnengekomen: *Nicola Uil*, Meijer en *Riga*, Ouwehand, beide van Kertch naar Falmouth.

Den 14den dezer te Malta binnengekomen: *Johanna Hartha*, Fenenga, Cardiff; 18 dito het ned. oorl. fregat Doggersbank, kapt. de Smit van den Broeke, Smirna; 22 dito *Brave*, Ordman, Rotterdam naar Konstantinopel, de laatste heeft de reis voortgezet.

Den 26sten dezer van Swansea vertrokken: *Whampoa*, Kramer, Singapore.

Swinemunde, 26 Aug. Het schip *Abeldina*, kapt. Olthoff, van Memel naar Londen, is alhier met gebroken mast binnengeloopen.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

31 *Augustus* 1854. 4½ *ure.*

		van	*tot*	*gebl.*
NEDERL., Werkel. Schuld	2½ pct.	61⅛	¼	61 3/16
" "	3 "	72½	⅝	—
" "	4 "	91 1/16	¼	—
Amortisatie-Syndicaat	3½ "	89¼	⅜	—
Handelmaatschappij	4½ "	—	—	—
Oost-Indische Leening.	4 "	—	—	—
Aand. Holl. Spoorweg.		75	76	—
Leen. " "	4½ pct.	—	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ "	—	—	—
FRANKRIJK, Certificaten	3 "	—	—	—
"	4½ "	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & C°.	5 "	102⅛	¼	102⅛
" " 1828/1829.	5 "	102⅝	103	102⅝
Certificat. " 1831/1833.	5 "	84½	—	—
" " 1840.	4 "	79	—	—
" bij Stieglitz.	4 "	77¾	⅞	—
" " " N.	4 "	77	—	—
Inschr. in Assignatiën	6 "	—	—	—
Certific. van "	6 "	60½	⅝	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500	*f*	142	—	—
Obligatiën	4 pct.	69⅝	—	—
SPANJE, Obligatiën	1 "	18⅜	½	—
"	3 "	37¾	—	—
" Binnenl.	3 "	32⅝	⅞	—
Amortisable		—	—	—
Bew. Coupon		51 1/16	—	—
OOSTENR., Oblig. bij Goll.	5 pct.	—	—	—
" " "	4 "	—	—	—
" Metaliek	5 "	70⅜	71	70¾
" " N.	5 "	80⅜	½	—
" "	2½ "	35⅞	36 1/16	35 15/16
BELGIE,	2½ "	—	—	—
Rotschild,	2½ "	49⅛	¼	—
"	4½ "	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5 "	—	—	—
" " £ 200	5 "	—	—	—
PORTUGAL, Oblig.	3 "	37⅛	5/16	—
" difired	3 "	15	—	—
Binnenlandsche à 1 conto	5 "	—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans	4½ "	67½	—	—
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans	4 "	—	—	—
GRENADA, Obligatiën. £ 100	2¼ "	16 9/16	⅝	—
MEXICO, Oblig. 1851	3 "	23⅝	13/16	23 11/16
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.		3⅜	7/16	—

Ned. Bank 5 pc. 124. Amsterdam Thesaurie 5 pc. 105⅜. Rusland cert. adm. Londen 4½ pc. 87¼. Oostenrijk Metall. Ls. B. 5 pc. 80⅜ à ½. Denemarken obl. Londen 5 pc. 100½. Columbia Equador 2 15/16. Orig. Amer. Bank 3⅛. Metalliek 1854 80¾. De 4 pc. Weener Loten *f* 214 à *f* 215. — Beleening 3. Prolon-gatie 2½.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit
Tot Nut des Obligatie-Handels.
J. STROEVE Bz.

Van de binnenl. fondsen waren heden de 2½ en 4 pcts. iets vaster; de 3 pcts. onveranderd. — Belgische, spaansche, portugesche en russische 4½pc. gezocht; oostenr. metall. hooger gevraagd, Mexicanen aangeboden; de overige soorten onveranderd.

Prijzen der Coupons: Metall. *f* 25,70 à 75; Div. in £ *f* 11,67½; Eng. Russen *f* 11,67½; Frans. *f* 55⅞; Belg. *f* 55⅞; Pruiss. *f* 35¼; Russen in Z. R. *f* 35¾; Pools. in Fl. *f* 26⅝; Spaans. *f* 2,21.

Londen, 31 Augustus. De 3 pc. gecons. reac. 95½ à ⅝. Mexico 24½ à ⅝. Peru 72. Spanje 3 pc. 37¼ à 38¼; 1 pc. 18½ à ¾. Rusland 5 pc. 100. Nederl. 62 en 94.

MARKTBERIGTEN.

Haarlem, 31 Augustus. De aanvoer van *koolzaad* bedroeg heden circa 300 mud, welke gedeeltelijk werd verkocht van *f* 10,60 à *f* 11,75. Nieuwe *haver f* 5 à *f* 5,50. Nieuwe *rogge f* 9,25 à *f* 9,50; o. dito *f* 8,25 à *f* 8,50. *Tarwe f* 14,50 à *f* 15,50. *Garst f* 5 à *f* 6. *Paardenb. f* 7,50 à *f* 7,75. *Mosterdzaad f* 14 à *f* 17.

Groningen, 29 Augustus. *Tarwe* met weinig handel; 127 p. *f* 11,75 à *f* 12; 130 p. *f* 12,60. *Rogge*, bij geringen aanvoer, 10 c. hooger verkocht; 116 à 120 p. n. inl. *f* 8,40 à *f* 8,80. *Boekweit* als voren; 118 p. gr. zand *f* 6,90; 116 p. veen *f* 6,50. *Gerst* n. weinig aangevoerd, 10 c. hooger; 96 à 103 p. n. winter *f* 4,85 à *f* 5,50. *Haver* iets lager; 78 à 89 p. dikke br. *f* 4,20 à *f* 4,80; 65 à 72 p. w. voer *f* 3.80 à *f* 4,20. *Gort* als voren. *Koolzaad* ongeveer 600 l. ter markt; *f* 11.50 à *f* 12,30.

Sneek, 29 Augustus. *Boter f* 43. *Kaas f* 23 à *f* 27,25.

Delft, 31 Aug. *Boter f* 43 à *f* 45; mindere *f* 37 à *f* 43.

224ste STAATS-LOTERIJ.

Trekking der tweede Klasse.

4de Lijst. N°. 11978, een prijs van *f* 1000.

*** WELDADIGE LANDGENOOTEN!

Op den 25sten Junij 1854 werd hier een talrijk gezin in diepen rouw gedompeld. Alleronverwachtst maakte eene bloedspuwing een einde aan het leven van den huisvader. Hij laat eene weduwe na met acht kinderen, terwijl de geboorte van het negende nog te gemoet wordt gezien, en alleen de oudste der kinderen, een zoon van 16 jaren, nog eerst in staat is iets te verdienen. Hulp is dringend noodig. De weduwe en hare kinderen zijn haar waardig. Ontfermt u dan met de leden dezer kleine gemeente over dat huisgezin.

„ Zalig zijn de barmhartigen, want hun zal barmhartigheid geschieden."

Behalve bij de ondergeteekenden staat de gelegenheid open om uwe giften in te zenden: te Amsterdam bij ds. *I. Prins*; te Delft bij ds. *H. van der Leeuw*; te Dordrecht bij dr. *A. H. Blom*; te Leeuwarden bij ds. *J. P. van Harencarspel*; te Leiden bij ds. *H. T. de Blaauw*; te Rotterdam bij dr. *J. J. Prins*; te Utrecht bij mr. *H. Waller*; te Zutphen bij ds. *J. G. van Griethuysen*, en te Vianen bij den heer *H. W. Heyman*, directr. van het postkantoor.

Tull en 't Waal, 9 *Augustus* 1854.

Dr. T. J. van GRIETHUYSEN, Predt.
C. LAGERWEY, Secret.

*** KENNISGEVING.

Burgemeester en Wethouders van HAARLEM, brengen ter kennis, dat de BEGROOTING der Plaatselijke Inkomsten en Uitgaven voor den jare 1855, op heden aan den Raad aangeboden, op de Secretarie voor een ieder ter lezing is nedergelegd en in afschrift tegen betaling der kosten verkrijgbaar gesteld.

Haarlem, 30 *Augustus* 1854.

Burgemeester en Wethouders voornd.,
De BRUYN KOPS.
De Secretaris,
H. J. GERLINGS.

*** *Burgemeester en Wethouders van* HAARLEM, brengen ter kennis van de belanghebbenden, dat de Gemeente-Raad in zijne zitting van 30 Augustus 1854, heeft besloten om eene som van *f* 20,000 2½ pCt. Schuldbrieven, ten laste dier Gemeente, tegen den Cours van 63 pCt. intekoopen. Dienvolgens worden de Houders van genoemde Schuldbrieven, welke zouden verlangen, die, tegen den aangeboden Cours aftestaan, uitgenoodigd zich bij den Gemeente-Ontvanger aantemelden van Woensdag den 6den tot Zaturdag den 9den September eerstkomende, en op eene aldaar gereed liggende Lijst inteschrij-

ven, voor welke sommen zij aan deze aflossing wenschen deel te nemen. Aan de eerst ingeschrevenen zal de voorkeur gegeven worden, met dien verstande, dat allen, die op denzelfden dag zich aanmelden, gerekend zullen worden gelijktijdig te zijn gekomen; terwijl, ingeval de inschrijvingen van elken dag de beschikbare som mogten overtreffen, bij Loting zal bepaald worden, hoeveel elk der Ingeschrevenen zal toegekend worden. De Renten zal aangezuiverd worden sedert den laatsten verschijndag tot den 1sten October aanstaande en de aflossing geschieden van den 16den September af.

Haarlem, 31 *Augustus* 1854.

Burgemeester en Wethouders voornd.,
DE BRUYN KOPS.
De Secretaris,
H. J. GERLINGS.

*** Ondertrouwd:

AMSTERDAM, 31 Augustus 1854. Eenige kennisgeving.
C. F. KOCH, van *Schiedam*, met C. M. VAN SANTEN.

*** Getrouwd:

AARLANDERVEEN, 31 Aug. 1854.
H. C. HARTEVELT, van *Amsterdam*, en A. A. M. M. LEEMBRUGGEN.

*** Heden beviel van een' welgeschapen ZOON *WILHELMINA LEENDERTZ*, Echtgenoot van
GRONINGEN, 27 Augustus 1854.
W. HOVENS GRÉVE, Apotheker.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER *F. D. VAN DELDEN*, geliefde Echtgenoote van F. J. VAN DER VEEN Mz.
LEEUWARDEN, 27 Augustus 1854.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van een' welgeschapen ZOON *SOPHIA JACOBA IJSKE*, geliefde Echtgenoote van W. G. F. MARX.
IJSSELSTEIN, 28 Augustus 1854. Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER *W. J. J. SCHULTZE*, geliefde Echtgenoote van
OUDENBOSCH, 29 Augustus 1854.
D. P. BECUISAR, Notaris.

*** Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON, Vrouwe *A. C. C. G. VOSMAER*, geb. *CLANT*.
NIEUW-BEIJERLAND, 29 Augustus 1854.

*** Heden beviel van een' ZOON *W. H. A. E. BRUYNS*, geliefde Echtgenoot van
HELLEVOETSLUIS, 29 Augustus 1854.
J. VAN GOGH.

*** Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON, mijne geliefde Echtgenoote *P. G. DE CLERCQ*,
AMSTERDAM, 31 Augustus 1854.
JACs. MEULMAN.

*** Op den 9den Augustus 1854, overleed te HAAKSBERGEN, ten gevolge van verval van krachten, in den ouderdom van ruim 83 jaren, de Heer JACOBUS ARMBROST, in leven Orgelmaker alhier.

H. HONHOF.

De *affaire*, die reeds sedert de laatste jaren door den Ondergeteekende werd waargenomen, blijft op denzelfden voet continuëren, waartoe hij zich zoo ter levering van nieuwe als ter herstelling van bestaande Orgels, minzaam aanbeveelt.

*** Te ESSEN, Gemeente *Haren*, overleed op den 26sten Augustus 1854, in den ouderdom van omtrent 28 jaren, Vrouwe MEINARDINA ADRIANA DE MAREES VAN SWINDEREN, Echtgenoot van den Hoog Wel-Geboren Heer Mr. J. J. A. QUINTUS.

*** Heden overleed, na eene ongesteldheid van eenige dagen, mijne dierbare Echtgenoot MICHAEL SPREEUW, in den ouderdom van ruim 67 jaren, na eene genoegelijke Echtvereeniging van circa 35 jaren, diep door mij, Familie en zijn aantal vrienden betreurd.

AMSTERDAM, 26 Augustus 1854.
Wed. M. SPREEUW, D IJ T.

*** Heden overleed ten huize van Mejufvrouwen *ter Horst*, mijn Echtgenoot, de Wel-Edele Heer JEAN PIERRE D'OLIVAT, in den leeftijd van zeven en veertig jaren.

ZWOLLE, 27 Augustus 1854.
W. M. WILLEMS, Wed. *J. P. d'Olivat*.

Op uitdrukkelijke begeerte van den overledene, zullen er geene uiterlijke teekenen van rouw worden aangenomen.

*** Heden overleed de jongste onzer Lievelingen, SUSANNA GEERTRUIDA, oud ruim 14 maanden.

NEUZEN, 28 Augustus 1854.
J. J. STEINBUCH.
J. M. STEINBUCH, VAN ECK.

*** Heden avond werd onze geliefde Moeder HENDRIKJE OTTEN, Wed. *Wm. Schoenmaker*, in den ouderdom van ruim 59 jaren, ons, onzen Behuwd-Broeders en verdere Betrekkingen, plotseling door den dood ontrukt. Gods vertroostende liefde sterke ons in deze nieuwe beproeving.

Uit aller naam,
OUD-LOOSDRECHT, 27 Augustus 1854.
DK. SCHOENMAKER.

*** Heden, overleed na eene kortstondige doch hevige ziekte, ons geliefd Dochtertje, ANNA JOZINA, in den ouderdom van 4½ jaar.

DOESBORGH, 27 Augustus 1854.
D. BURGER JR.
A. J. BURGER, OCKERS CAU.

*** Op den 27sten Augustus 1854, overleed te SOESTDIJK, de Wel-Edele Heer JOANNES STIJGER, in den ouderdom van bijna 80 jaren.

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed alhier, onze geliefde Vader en Behuwd-Vader, de Heer J. F. VAN HULSTEYN, in den ouderdom van ruim 73 jaren.

NIJMEGEN, den 28sten Augustus 1854.
J. H. D. VAN HULSTEYN, *uit aller naam*.

*** Heden overleed G. KOLIJN, Sluiter der Hervormde Kerk alhier.

NOORDWIJK BINNEN, den 28sten Aug. 1854.

*** Heden ontsliep hier ten huize van onze ouders, de jongste van onze vijf Lievelingen, LOUISE, nog geen veertien maanden oud.

UTRECHT, 29 Augustus 1854.
J. I. DOEDES. W. DOEDES, KEMINK.

Eenige kennisgeving.

*** Heden in den vroegen morgen overleed, tot mijne innige droefheid, mijne geliefde Echtgenoot, HENDRIKJE MANDEN, in den ouderdom van ruim achtenzestig en na eene gelukkige Echtvereeniging van bijna twee en veertig jaren. Zij ontsliep zacht en kalm na eene langdurige ziekte, en in de laatste weken somtijds hevig lijden. Met mijne zeven Kinderen, vijf Behuwd- en achttien Kleinkinderen treur ik over het verlies van de geliefde en teederzorgende Echtgenoot en Moeder.

SMILDE, den 30sten Augustus 1854.
H. DOORENBOS, Predikant.

*** Heden overleed plotseling, tot mijne en mijner Kinderen bittere smart, mijn jongste Zoontje, GUALTERUS CAROLUS MARINUS, in den ouderdom van ruim 13 jaren.

BREDA, 30 Aug. 1854.
Mevr. de Wed. D. C. G. VAN ZIJLL DE JONG, geb. MOMMA.

*** De ondergeteekende betuigt langs dezen thans gebruikelijken weg, zijnen welgemeenden dank voor de vele bewijzen van deelneming, hem gedurende de ziekte en bij het overlijden van zijne hartelijk geliefde Huisvrouw gegeven.

CORNS. KOEMAN.

ALKMAAR, 30 Augustus 1854.

*** De Beneficiaire Erfgenamen van Wijlen den te Haarlem op den 2den Julij 1853 overleden Heer A. J. LANGHOLT, roepen bij dezen ter voldoening aan Art. 1082, van het Burgerlijk Wetboek, alle de onbekende Schuldeischers op, met verzoek om hunne Schuldvorderingen vóór den 15den September e. k. intezenden, aan den Heer Mr. H. A. F. D. VAN MEEUWEN, Notaris, te Haarlem, of aan den Heer Mr. J. H. GILQUIN, Advocaat te Amsterdam.

S. BRUINS, qq.
F. C. A. MÜHLENSCHMID, qq.

*** Allen die iets te vorderen hebben van, verschuldigd zijn aan, of iets onder hunne berusting hebben mogten betrekkelijk de Nalatenschap van wijlen den Wel-Ed. Heer FRANS HENDRIK GROOTE, gewoond hebbende binnen deze Stad en zijnde op den 4den Julij laatstleden alhier overleden, worden verzocht daarvan voor primo October eerstkomende opgaaf te doen ten Kantore van den Notaris EDUARD BAAK, te Amsterdam.

*** **LANDHUISHOUDKUNDIGE SCHOOL.**

De LESSEN vangen weder aan te Groningen, op den 15den October 1854, zullende in dit Winter-halfjaar onder anderen de *Koloniale Landbouw* en de *Houtteelt* in afzonderlijke Lessen behandeld worden. De kosten zijn in het Winter-halfjaar *f* 240, Kost en Inwoning daaronder begrepen. Programma's en nadere inlichtingen zijn op *franco* aanvrage verkrijgbaar bij het Bestuur der Landhuishoudkundige School te Groningen, en bij de Heeren C. RÖMELINGH en G. JURLING, te Haren, bij Groningen.

Zij, die van deze Inrigting gebruik wenschen te maken, worden verzocht zich zooveel mogelijk vóór of op den 20sten September 1854 bij het Bestuur aan te melden.

*** Een ONDERWIJZER, van den 2den Rang, P. G. wenscht zich te vestigen in eene Stad of op een Dorp, liefst in Gelderland of Noord-Braband, ten einde aan eenige Jonge Lieden van ééne of meer Familiën grondig onderrigt te geven in de Hollandsche, Fransche, Engelsche en Hoogduitsche Talen, alsmede in de Geschiedenis, Aardrijks- en Rekenkunde.

Reflecterenden gelieven zich te adresseren met *franco* Brieven, onder Letters G. Z., bij den Boekhandelaar H. A. MEIJER, op den N. Z. Voorburgwal, over de Halsteeg, te Amsterdam.

*** Men verlangt tegen 1 Oct. a. s. op eene bloeijende School: Een' Protest. SECONDANT, van den 2den of 3den Rang, bekwaam voor het Fransch, de Kerkedienst, enz. Meerdere Taalkennis strekt tot aanbeveling. Salaris naar bekwaamheden. Adres met *franco* Brieven, Ls. T. W., bij den Boekh. J. NOORDUYN & ZN., te Gorinchem.

*** Op een Instituut te 's Gravenhage, verlangt men tegen 1°. November aanst.: Een SECONDANT, bezittende den derden Rang, en in staat om de Fransche, alsmede de beginselen der Duitsche en Engelsche Talen te helpen onderwijzen. Behalve Kost en Inwoning, is het Salaris aanvankelijk *f* 100 's jaars, terwijl er ruime gelegenheid bestaat tot verdere bekwaming. Adres in *persoon* of met Brieven *franco*, onder Letter V., bij den Boekhandelaar J. ANDRIESSEN JR., Hofstraat aldaar.

*** Een KANDIDAAT-NOTARIS, oud 24 jaren, P. G., zag zich gaarne tegen eenig Salaris, bij een Notaris, liefst ten Platten Lande geplaatst. Adres met *franco* Brieven, onder Letter G., aan de Heeren GEBR. MULLER, Boekhandelaars te 's Bosch.

*** Men vraagt: Een BEDIENDE, van de Protestantsche Godsdienst, bekend met het vak van

IJZERWAREN,

tegen genot van Kost, Inwoning en Salaris. Adres in *persoon* of met *franco* Brieven, onder Letters Z. Z., bij de Boekhandelaars GEBR. VERMANDE, te Hoorn.

*** Een *Geneesheer* ten Platten Lande, in de Provincie Gelderland vraagt: Een BEDIENDE, P. G., bekend met de Receptuur, tegen genot van Salaris, Kost, Inwoning, enz. Brieven *franco*, onder Letter A., aan den Boekhandelaar G. BROUWER, te Deventer.

*** Men vraagt een REISBEDIENDE of COURIER, die vroeger reeds eene Familie buiten 's Lands, in eene soortgelijke betrekking vergezelde. Om eenigzins in aanmerking te komen, moet men van zijn gedrag en bekwaamheid, in alle opzigten de beste getuigenissen kunnen bekomen. Brieven *franco*, Letts. G. G., aan de Boekhandelaars A. VAN HOOGSTRATEN en ZOON, te 's Gravenhage.

*** Men verlangt ten spoedigste: Een BROODBAKKERSKNECHT, van goede getuigschriften voorzien. Adres *franco* Brieven, Lett. O., bij den Boekhandelaar A. A. RENSINK, te Leyden.

*** Uithoofde van het aanstaande vertrek van *J. van Dam*, naar Leeuwarden, tot hiertoe als Onderwijzeres werkzaam op de Burger Bewaarschool te Enkhuizen, worden zij, die genegen zijn en de geschiktheid hebben ter vervulling dier BETREKKING, uitgenoodigd, zich in *persoon* of met *franco* Brieven zoodra doenlijk, immers vóór 10 September eerstkomende aantemelden bij den Heer DUKER, Secretaris der Plaatselijke Schoolcommissie te Enkhuizen.

*** Met of zonder Salaris, wordt door eene Predikantsdochter eene BETREKKING gevraagd, tot assistentie in eene Huishouding. Zij is drie en twintig jaren oud en kan de beste getuigenissen overleggen. Adres met *franco* Brieven, onder Lett. K., bij de Wed. J. C. HONIGH, Boekhandelaresse aan de Schagerbrug in de Zijpe.

*** Eene beschaafde Protestantsche Weduwe, vraagt ter opvoeding: Een of twee KINDEREN, tegen *f* 180 à *f* 200 Gulden 's jaars, (naar conditien), met inbegrip van onderwijs in de Talen en Handwerken, met hare eigene Kinderen. Adres met *franco* Brieven, onder Letter W, bij de Boekhandelaars H. PALIER en ZOON, te 's Hertogenbosch.

*** Tegen Mei aanstaande wordt gevraagd, bij een Meisje van 9 jaren (eenig Kind): Eene GOUVERNANTE van fatsoenlijke Familie, Protestantsche Godsdienst en niet ouder dan 30 jaren, bekwaam tot het geven van grondig onderwijs in alles wat tot eene beschaafde opvoeding behoort, waaronder ook het Teekenen en de Piano. Men adressere zich onder opgaaf van conditien enz., met *franco* Brieven, Lt. H., op den Huize *Bellevue*, bij Cleef.

*** Om eene ziekelijke en hulpbehoevende Dame op reis te vergezellen, verlangt men een fatsoenlijk BURGER MEISJE, niet beneden de dertig jaren. Zij moet reeds eerder als Kamenier gediend hebben, haar vak goed verstaan, goed van humeur zijn en eenige ondervinding hebben opgedaan, van een en ander moet men de beste getuigenis kunnen bekomen. Loon naar bekwaamheid. Brieven *franco*, Letters D. D., aan de Boekhandelaars A. VAN HOOGSTRATEN en ZOON, te 's Gravenhage.

*** *Une famille, habitant la Province d'Overijssel, aimerait trouver un GOUVERNEUR, de la Religion Protestante, de préférence Suisse ou Français, muni de bons certificats. s'Adresser aux héritiers J. J. TYL, Libraires à Zwolle, sous l'initiale G.*

*** *Dijkgraaf en Heemraden van de* SCHERMEER maken bekend, dat de BRUG, liggende over de uitwatering van de Strijkmolens der Heer-Hugowaard, ten gevolge van daaraan te brengen Reparatie, van den vierden tot den achttiende September dezes jaars, **niet** met Rijtuigen gepasseerd kan worden.

Alkmaar, den 26sten *Augustus* 1854.

Namens Dijkgraaf en Heemraden voorn.
A. P. DE LANGE,
Secretaris.

*** Te HUUR: *HET HUIS DE BRINK*, bij Rheden, met Moestuin, Boomgaard enz., geschikt voor *Winter- en Zomer-Verblijf*, bij den Straatweg van Zutphen op Arnhem. Brieven *franco*, Letter B., bij DE ROOS, Bakker op de St. Jansplaats, te Arnhem.

*** Wordt ter overname aangeboden, op een der beste standen van Delft: Eene in werking zijnde SMEDERIJ en IJZERWINKEL, met het *Huis* er bij in *Huur*. Adres onder *franco* Brieven, gemerkt Lt. F., bij J. DE GROOT, Boekdrukker en Courantier te Delft.

*** **GEMEENTE-BESTUREN**

wordt bij deze gelegenheid aangeboden, zich te voorzien van eene partij goed geconserveerde **LANTAARNS**, voor de *Straatverlichting*. Adres in *persoon* of met *franco* Brieven bij de Gaz-Fabriek, te Gouda.

ONDERHANDSCHE VERKOOP
VAN EENE
FABRIEK van STOOMBOOTEN en WERKTUIGEN te Kampen.

De Rijn en IJssel Stoomboot-Maatschappij biedt ter overneming aan, de door haar opgerigte, bijzonder gunstig te Kampen, aan den IJssel gelegene **FABRIEK van STOOMBOOTEN en WERKTUIGEN**, met al derzelver Gebouwen, Getimmerten, Dwars- en Langshellingen, bijzondere Haven met staande BOK, KOPERGIETERIJ, WERKTUIGEN, GEREEDSCHAPPEN enz.

Ten Burele van den ondergeteekenden Directeur der voornoemde Maatschappij, liggen de Inventaris en de Voorwaarden van Verkoop ter Visie, en wordt door hem des Maandags, Woensdags en Vrijdags van af 25 Augustus, tot en met 22 September aanstaande, gevaceerd tot het geven van nadere inlichtingen en aanwijzingen.

De Directeur voornoemd,
C. A. FROWEIN.

*** **TE KOOP AANGEBODEN,**

in een der steden van Zuid-Holland: Een modern goed onderhouden HUIS en ERF, ingerigt voor *Koek-* en *Banketbakkerij*, waarbij de Winkelgoederen en Gereedschappen naar verkiezing kunnen worden overgenomen. Een gedeelte der Kooppenningen kunnen op het Huis gevestigd blijven. *Franco* Brieven, onder Letters A. L., bij den Boekhandelaar B. DEKEMA, te Utrecht.

*** **ARNHEM.**

Te KOOP: Een BUITEN, het Huis groot elf Kamers, Keuken enz., met KOETSHUIS, gelegen op den aangenaamsten stand aan den Velper Straatweg, nabij Arnhem. Brieven *franco*, onder Letters L. M., bij den Boekhandelaar H. B. BREYER, te Arnhem.

*** UIT DE HAND TE KOOP: Een HUIS met SCHUUR, SCHUITENHUIS en welaangelegden TUIN, gelegen aan den Rhijn bij een welvarend Dorp. Brieven *franco*, onder de Letters D. B., bij den Boekhandelaar D. NOOTHOVEN VAN GOOR, te Leyden.

*** VERKOOPING te Spaarndam, op Vrijdag den 8sten September 1854, des voormiddags ten elf ure, van eene partij van 30,000 METSELSTEENEN, afkomstig van eene gesloopte Dijkmuur.

*** In het laatst der maand October e. k., zal op nader te bepalen dag, te Uitgeest, in het openbaar worden verkocht:

Eene EENDENKOOI met de daarbij behoorende GEREEDSCHAPPEN, staande en gelegen onder de Gemeente Castricum.

Dezelve is van heden af tot en met den 4den September aanstaande, te bezigtigen op vertoon van een bewijs van toegang, verbrijgbaar bij den Eigenaar SIMON TWISK, Kooiman te Uitgeest.

VERPACHTING VAN HET JAGTVELD,

ten faveure van de Burgerlijke Armbesturen onder de districten *Zijbecarspel*, *Benningbroek*, *Nibbixwoud* en *Hauwert*, op Vrijdag den 8sten September aanstaande, des voormiddags ten 10 ure, op het Raadhuis in de Gemeente Zijbecarspel.

De Burgemeester,
P. WINKEL.

*** Men is van meening ten overstaan van Mr. J. S. VAN VRIJBERGHE DE CONINGH, Notaris, residerende te Delft, op Donderdag den 14den September 1854, des voormiddags ten elf ure, in het Logement *den Bolk*, te Delft, in het openbaar te veilen en den 21sten dierzelfde maand aldaar te verkoopen:

N°. 1. Eene kapitale, bij uitstek goed onderhoudene BOUWMANSWONING, in de Zuidbuurt te Maasland, Wijk B, N°. 43, bestaande in zeer nette Huizing, met uitmuntende Kelder, Stallingen voor Rijtuigen, Paarden en 52 Koeijen, Karnmolen, Schuur en 2 Hooibergen, Erven, Werf, Tuin, Boomgaard en Boschhakhout, alsmede eenige partijen extra best WEI- en HOOILAND, te zamen groot 22 Bunders, 53 Roeden, 59 Ellen, in de Polders Aalkeet-Buiten en Aalkeet-Binnen, onder de Gemeente Maasland voornoemd.

Aangeslagen in de Grondbelasting 1854, tot *f* 90,68.

N°. 2, 3, 4. Drie partijen almede extra best WEILAND, te zamen groot 10 Bunders, 87 Roeden, 34 Ellen, in den voornoemden Polder Aalkeet-Binnen, onder de Gemeente Vlaardinger Ambacht.

Aangeslagen in de Grondbelasting 1854, tot *f* 58,75.

De gemelde Percelen (breeder bij Biljetten omschreven) zullen eerst afzonderlijk, daarna in combinatie worden verkocht; en kunnen worden aanvaard de Landen bij de betaling der Kooppenningen den 15den Januarij 1855, en de Woning en verdere Getimmerten den 15den April 1855.

Nadere informatien te bekomen ten Kantore van den Notaris VAN VRIJBERGHE DE CONINGH, aan de Voorstraat te Delft.

***

OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.

Men is van meening op Woensdag den 4den October 1854, des voormiddags ten elf ure, in het Logement *de Roos*, te Vianen, te doen inzetten en 14 dagen later aldaar publiek te verkoopen:

N°. 1. De HOOGE HEERLIJKHEID *HAGESTEIN*, met de regten en geregtigheden, zoo als ze nu of hierna zullen kunnen uitgeoefend worden; alsmede het REGT van de VISSCHERIJ in de Rivier de Lek, voor zoo verre dat aan de Heerlijkheid toebehoort.

N°. 2. Het VEERHUIS, ERVE en TUIN, aan den Schoordijk van Hagestein, met het Regt van Overvaart, over de Rivier de Lek aldaar, zijnde het zoogenaamde kleine Veer, ter grootte van 21 R., 17 E., bij het Kadaster bekend onder Sectie A., N°. 338, tot 342 ingesloten.

N°. 3. Het OUDSLIJKER VEER, bestaande in het Regt van Overvaart met eene pont en andere Schepen of Schuiten, over de Rivier de Lek, met een Veerhuis, Erven en Tuin, ter grootte van 45 R., 4 E., bij het Kadaster bekend in de Gemeente Hagestein, onder Sectie A., N°. 11, 12, 273, 274, 642 en 643 en in de Gemeente Tull en 't Waal, onder Sectie B., N°. 212 en 213.

N°. 4. Een BOUWHUIS met twee Hooibergen, verder Getimmerte en Tuin, zijnde het zoogenaamde *Regthuis*, ter grootte van 28 R., 67 E., Kadaster Gemeente Hagestein, Sectie A., N°. 537 gedeelte, tot 541 ingesloten.

N°. 5. Een BOUWHUIS, kleine Woning, Hooiberg, Schuur, Tuin en Boomgaard, aan den Gemeenteweg, ter grootte van 36 R., 17 E., Kadaster Gemeente Hagestein, Sectie A., N°. 587 tot 591 ingesloten.

N°. 6. Een WOONHUIS met Erven en Tuin, nabij de Schutskooi, te Hagestein, ter grootte van 13 R., 11 E., Kadaster Sectie A., N°. 485, 487, 488, 654 en 655.

N°. 7. Eenen WIND-KORENMOLEN, Woonhuis en Stalling, Erven, Tuin en Boomgaard, ter grootte van 29 R., 33 E., Kadaster Gemeente Hagestein, Sectie B., N°. 227 tot 230 ingesloten.

N°. 8. Den OPSTAND van het Slot van *HAGESTEIN*.

N°. 9. Den OPSTAND van de Tuinmanswoning, Stalling, Koepel en verder Getimmerte aldaar.

De beide laatste Percelen voor afbraak.

De Percelen 1, 2 en 3 eerst afzonderlijk en daarna gecombineerd, alsmede de Percelen 8 en 9 op dezelfde wijze.

Alles breeder bij Billetten omschreven en dagelijks te bezigtigen, terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Rentmeester der Heerlijkheid *Hagestein*, den Heer J. J. CAMBIER, op den Huize *Buitenlust* bij Vianen en ten Kantore van den Heer Notaris G. H. BROEKMAN, te Vianen, alwaar de Veilconditiën 14 dagen te voren zullen ter visie liggen. Brieven *franco*.

*** H. A. M. ROELANTS, te Schiedam, heeft op heden verzonden:

N°. 21 en 22 van het KLASSIEK, LETTERKUNDIG PANTHÉON, bevattende

DE OPKOMST EN BLOEI
DER
VEREENIGDE NEDERLANDEN,
DOOR
SIMON STIJL.

Dit beroemde werk, waarvan vroeger de prijs was *f* **3,60**, kost thans slechts **ZESTIG CENTS**, en is in één Deeltje van ruim 200 Pagina's compleet. Bestellingen hierop, worden, even als op de vorige Nommers van het **Klassiek, Letterkundig Panthéon**, in alle Boekwinkels aangenomen.

*** Bij G. PORTIELJE en ZOON, te *Amsterdam*, is uitgegeven en verzonden:

Beknopte Orthoëpie of Uitspraakleer der Engelsche Taal,

met toepasselijke Lees- en Vertaaloefeningen tot Zelfoefening, en ten gebruike op Gymnasia en Instituten, door T. KNUIVERS, Hoofd-Onderwijzer en A. v. D. L. TSJERKAMA. 62½ Ct.

Inhoud: 1°. *Eene zuivere Uitspraakleer.* 2°. *De Accentuering.* 3°. *De Orthographie, vooral wat haren invloed op de uitspraakleer betreft.* en 4°. *Eenige Verscheidenheden.*

J. de Heijzer, Aanleiding tot het aanleeren van het Construëren en Analyseren der Nederduitsche Taal.

Ten gebruike der Scholen. 20 Cent.

De gunstig bekende Schrijver, heeft getracht door zijne *wijze van Behandeling*, die zich hoofdzakelijk door *Beknoptheid*, *duidelijk- en zakelijkheid* kenmerkt, de beoefening van het **Construeren** en **Analyseren** gemakkelijk en bevattelijk te maken, en meent alzoo in eene bestaande behoefte te voorzien.

Handboekje bij de Leesmachine,

door P. J. PRINSEN, **zevende vermeerderde** en **verbeterde druk**, waarin de woorden, of hunne deelen, van de gemakkelijkste tot de moeijelijkste, in geregelde opklimming, overeenkomstig de Leesleerwijze van wijlen den Heer *Prinsen* voorkomen, door J. SPAAN, Schoolonderwijzer te Haarlem. 20 Ct.

NB. Voor degenen die de vorige druk begeeren, zijn ook nog Exemplaren voorhanden.

Van bovenstaande, bij getallen voor mindere prijzen te bekomen. Voor **Gymnasiën en Scholen**, is bij de Uitgevers en verder alom op aanvrage, ***GRATIS*** te bekomen eenen Lijst van **Fransche, Engelsche, Hoogduitsche** en **Nederduitsche** SCHOOLBOEKEN.

*** OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING in *het Heeren-Logement*, aan den Burg te Leyden, bij opbod op Zaturdag 16 September 1854, en bij afslag op Zaturdag 23 September 1854, des avonds ten 7 ure, van:

N°. 1. Het zeer aangenaam en welgelegen BUITENVERBLIJF, genaamd *VLIET EN CINGELZIGT*, bestaande in een logeable Huizing; voorts Oranjerie, Menagerie, Boomgaarden met fijne Vruchtboomen, Broeijerij met Bakken en Ramen, Moezerij, Boschjes en Oprijlaan met IJzeren Hek, staande en gelegen aan den Heerenweg, buiten de Koepoort der Stad Leyden, uitkomende aan de Haagsche en Delftsche Vliet, tegenover de Woutenbrug, onder Soeterwoude, te zamen ter grootte van 1 Bunder, 88 Roeden en 42 Ellen.

N°. 2. Een alleraangenaamst BUITENVERBLIJF, genaamd *RUSTHOF*, met deszelfs Getimmerte en Koepel, Schuur, Boomgaard, Moesland en verder Toebehooren, staande en gelegen aan den Heerenweg, buiten de Koepoort der Stad Leyden, onder Soeterwoude, bij de Leuvenbrug, hebbende twee uitgangen aan den Straatweg, en een dito in de Blaauwe Laan aan denzelfden Weg, te zamen groot 57 Roeden en 83 Ellen.

N°. 3. Een aanzienlijk hecht, sterk, net betimmerd en zeer goed onderhouden HUIS en ERF, met wit Marmeren Gang, staande en gelegen binnen de Stad Leyden, aan de noordzijde van de Hoogewoerd, omtrent de Watersteeg, bevattende 3 Beneden- en 4 Bovenkamers, Mangelkamer, Kelder, goede Keuken, Provisiekamer enz., geteekend Wijk 3, N°. 406, Kadaster Sectie D, N°. 18, groot 1 Roede en 60 Ellen.

N°. 4. Een HUIS en ERF, te Leyden, aan de Galgstraat, Wijk 5, N°. 254.

N°. 5. De HELFT in een HUIS en ERF, te Leyden, aan de Mare, Wijk 5, N°. 650.

Alles breeder bij aangeplakte Biljetten omschreven.

Te bezigtigen N°. 1 en 2, des Dingsdags en Donderdags van elke week voor de toewijzing op Permissie-Biljetten verkrijgbaar bij den Notaris, en op dezelfde dagen, N°. 3 van 11—3 en N°. 5 van 11—1 ure, en N°. 4 daags voor en op dag der veiling en toewijzing.

Nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris Mr. H. OBREEN, te Leyden, alwaar tusschen de veiling en den afslag verhoogingen worden aangenomen, tegen genot van een vijfde verhooggeld.

*** Bij W. F. STRAMROOD, te Wijk bij Duurstede, komt van de pers:

Dit moeten Roomschen en Protestanten lezen, door CHRISTIAAN. Post 8vo Prijs. *f* –,50.

W. KLUEVER, Pred. te Cothen. *BIJBELSCH PRENTEN-BOEK* voor gevorderde Kinderen, *vierenzestig Platen met Bijschriften*, 1e en 2e Afl. ad 30 Cts., per Afl.

☞ Dit Werk zal worden uitgegeven in 16 Afleveringen, elk met 4 Plaatjes, à 30 Cts. zoo dat het komplete Werk in twee Deelen, met *vierenzestig Platen*, de de prijs van *f* 4,80 niet zal te boven gaan; de 1e en 2e Afl. is bereids verzonden, en alom ter bezigtiging aan te vragen.

*** Bij A. HOOGENBOOM, Boekh. te Amsterdam, is onlangs van de Pers gekomen en wordt reeds met goed succes gedebiteerd: **HET LAGER SCHOOLWEZEN IN NEDERLAND, ZOO ALS HET IS, ZIJN KAN EN ZIJN MOEST, door *PAULUS***, 3 Vel, gr. 8°. **à *f* 0,40.**

Dit Werkje, met kennis van zaken geschreven, wordt allen, die eenig belang in het lager onderwijs in ons Vaderland stellen, zeer aanbevolen en zal door niemand na de lezing onvoldaan ter zijde worden gelegd. Ook wordt door bovengen. Boekh. uitgegeven: ***D. SLUYTER*, FRANSCHE VERTAALOEFEN. voor EERSTBEGINNENDEN**, om hen op eene gemakkelijke wijze het Fransch te leeren verstaan. à *f* 0,30.

*** Door den Boekhandelaar J. HEYNIS Tsz., te Zaandijk, wordt heden verzonden:

ZAANLANDSCH JAARBOEKJE VOOR 1854,

met een Plaatje 14e Jaarg. of Nieuwe Serie, 1e Jaarg. à 60 Cents.

Voor de Koopers welke dit Jaarboekje wenschen te vervolgen, zijn nog van de 13 Jaargangen (1841—53) enkele Exempl. te verkrijgen, à *f* 3,50.

*** De Boekhandelaars de Wed. L. VAN HULST EN ZOON, te Amsterdam, geven uit:

EENE GESCHIEDENIS ZONDER NAAM.

Uit het Hoogduitsch van F. W. HACKLÄNDER, 2 Deelen in gr. 8°. compres gezet met Vignet. Prijs *f* 7,20.

Een werk van dezen zoo gunstig bekende schrijver, zal voorzeker geene aanbeveling noodig hebben, om het in Leesgezelschappen en Leesbibliotheken te introduceren.

RUTH GARNETT, OF DE PURITEIN EN HET HOF VAN KAREL II. Een Geschiedkundige Roman. Uit het Engelsch, 2 Deelen in gr. 8°., met Vignet. Prijs. . . . . *f* 6, —

ZEGEPRAAL DES EVANGELIES. Naar den **vierden** Druk, uit het Engelsch van ALEX. HARRIS, door C. S. ADAMA VAN SCHELTEMA, Predikant te Amsterdam. Een Deel compleet in gr. 8°. Prijs *f* 2,60.

De *Boekzaal* 1854 N°. 7 zegt hiervan, onder meer: „Wij wenschen het werk dienzelfden opgang toe als het in zijn Vaderland mogt maken, waar het in weinig tijds driemaal werd herdrukt. Wij danken den werkzamen **Scheltema**, voor zijne vloeijende Vertaling van zulk een hoogst belangrijk Boek."

Men leze verder de allergunstigste Recensie in „*de Tijdspiegel*" 1854 N°. 8.

VRIJGEZELSDROOMERIJEN.

Uit het Engelsch van J. MARVEL. Een Deel compleet in gr. 8°., met Vignet. Prijs. . . . . *f* 2,80.

Van de oorspronkelijke uitgave in Amerika zijn **zeventig Duizend Exemplaren** verkocht. Na „*de Negerhut*" is zelden aldaar een Werk meer Debiet te beurt gevallen.

Hoogst onmisbare Werkjes voor COURANTEN-LEZERS.

Bij M. H. BINGER & ZONEN, te *Amsterdam*, is verschenen:

DE TOESTAND DER CHRISTENEN IN TURKIJE,
EN HET RUSSISCH PROTECTORAAT,

of wat er gedurende een veeljarig verblijf in het Oosten gezien en gehoord werd, door

CHRISTOPHILUS ALETHES.

Uit het Hoogduitsch door EEN PREDIKANT. Gr. 8°. Prijs 80 Cent.

DE OOSTZEE, Beschrijving van de Landen die zij bespoelt, hare Kuststeden, Eilanden, enz. Naar het Fransch van ***SAINT-ANGE***. Prijs 45 Cents.

DE KRISIS VAN HET OOGENBLIK of de Russisch-Turksche krijg en hare gevolgen voor Engeland en de Wereld, door ***DISRAELI***. Prijs 40 Cent.

FRANKRIJK & RUSLAND, De Oostersche Kwesti, toegelicht uit geheime Staatsstukken van het Fransche Kabinet. Uit het Fransch *naar de officiële uitgave der Keizerlijke Drukkerij te Parijs*. Prijs 80 Cent.

HET OOSTERSCHE VRAAGSTUK, beschouwd van den kant der Godsdienst, door ***E. L. Graaf FICQUELMONT***. Prijs *f* 1,—.

*** **Eerste Kwaliteit GECONFIJTE GEMBER in Potten**, Blank en Malsch, versch aangevoerd, in originele Verpakking, is in onderstaande Dépôts te verkrijgen.

Het is thans de tijd dat veel verkoelende Vruchten gegeten worden; wij zijn daarom zoo vrij de Consumenten opmerkzaam te maken, dat een stukje Gember onmiddelijk na het eten der Vruchten gebruikt zeer weldadig op de Maag werkt en verkoeling verhindert.

Te Haarlem bij *J. P. Karthaus* en *J. Larsen*, en in de bekende **Depôts** in de andere Steden. (9/1 54.)

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDE EN ZONEN.